

Prace prasą do słomy

Przejazd po drodze publicznej z prasą wyposażoną w światła i trójkątną tablicę.

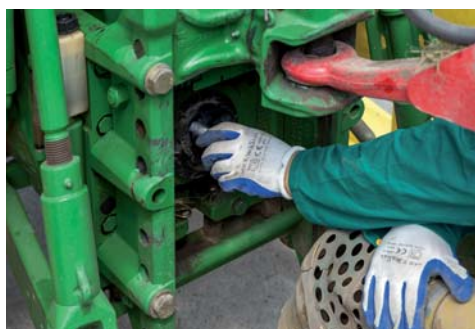
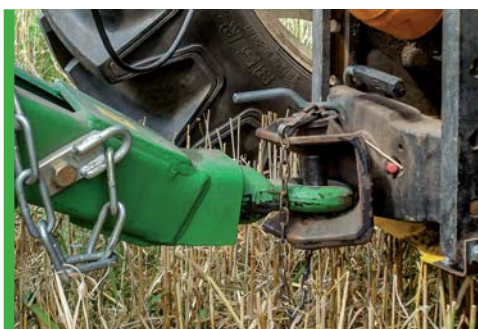

Przed eksploatacją prasę należy wyposażyć w atestowaną gaśnicę.

Podczas wyładunku beł na nierównym terenie należy zachować szczególną ostrożność.

Sworzeń zaczepowy zabezpieczony przed wypadnięciem.

Nasadkę WOM ciągnika należy zdejmować bezpośrednio przed podłączeniem wału, a po jego odłączeniu ponownie nałożyć.

SPRAWDŹ WARUNKI PRACY

**JEŻELI
NA JAKIEŚ PYTANIE
ODPOWIESZ „NIE”,
ZASTANÓW SIĘ
I PODEJMIJ
NIEZBĘDNE DZIAŁANIA,
ABY TWOJA PRACA
BYŁA BEZPIECZNA.**

- Czy jesteś ubrany w odzież roboczą i buty z podeszwą antypoślizgową i podnoskiem?
- Czy znasz instrukcję obsługi prasy i stosujesz zasady jej bezpiecznej obsługi?
- Czy masz wymagane uprawnienia do kierowania pojazdami rolniczymi i znasz przepisy ruchu drogowego oraz przepisy transportowe?
- Czy prasa wyposażona jest w kompletne i nieuszkodzone osłony, a ciągnik w osłonę WOM?
- Czy wał przegubowo-teleskopowy ma na całej długości osłonę z łańcuszkami zabezpieczającymi ją przed obracaniem?
- Czy prasa wyposażona jest w podporę dyszła zaczepowego?

Odzież robocza i ochronna

- Do prac przy obsłudze prasy może przystąpić rolnik ubrany w dopasowaną i przylegającą do ciała odzież roboczą. Poły bluzy lub koszuli należy zaapiąć, a mankiety rękawów nie mogą luźno zwisać. Powinien także założyć:
  - buty pełne z podnoskiem chroniącym palce stóp,
  - czapkę na głowę tak, żeby zakryć włosy lub je spiąć;
  - rękawice ochronne przy pracach związanych z eksploatacją prasy, takich jak: demontaż i montaż noży;
  - okulary ochronne przy ostrzeniu noży.
- W zależności od warunków pracy zestaw, który tworzy ciągnik z prasą, emituje hałas. Może on przekraczać najwyższe dopuszczalne natężenie (NDN), czyli poziom 85 dB (decybeli) na stanowisku operatora ciągnika (nawet, jeśli ciągnik jest wyposażony w kabinę).
- W takim przypadku rolnik powinien stosować środki ochrony słuchu (jeśli wynika to z instrukcji obsługi).
- Aby zmniejszyć poziomu hałasu, jaki może dochodzić do uszu operatora, drzwi kabiny ciągnika powinny być zamknięte.
- W zależności od warunków pracy może występować także zapylenie przekraczające najwyższe dopuszczalne stężenie (NDS) na stanowisku operatora ciągnika.

- W takim przypadku rolnik powinien stosować ochrony dróg oddechowych.

Bezpieczeństwo eksploatacji prasy

Przed przystąpieniem do pracy rolnik powinien zapoznać się z instrukcją:

- bezpiecznej eksploatacji prasy oraz jej konserwacji i regulacją,
- obsługi ciągnika rolniczego,
- dołączoną do wałka przegubowo-teleskopowego.

Agregowanie maszyny

- Przed rozpoczęciem pracy należy sprawdzić każdorazowo stan techniczny prasy, zwłaszcza: stan układów jezdnych maszyny i ciągnika, instalacji hydraulicznej, instalacji elektrycznej stan dyszła zaczepowego i osłon.
- **Podczas łączenia nikt nie powinien znajdować się pomiędzy ciągnikiem a prasą.**
- Po zaczepieniu oka dyszła prasy z zaczepem transportowym ciągnika należy zabezpieczyć zawleczką sworzeń zaczepowy (jeśli nie jest to zaczep automatyczny). W przypadku zaczepu automatycznego należy sprawdzić jego zabezpieczenie.
- Potem połączyć instalację elektryczną z instalacją elektryczną ciągnika i zabezpieczyć gniazdo przed wysunięciem.
- Następnie połączyć instalację hydrauliczną prasy z końcówką instalacji hydraulicznej ciągnika. Przy

tych czynnościach należy używać rękawic ochronnych.

- Przed podłączeniem przewodów hydraulicznych trzeba upewnić się, czy nie są pod ciśnieniem.
- Po odłączeniu prasy należy ustawić ją za pomocą podpory i unieruchomić przez włożenie klinów pod koło.

Przejazd transportowy z prasą po drogach publicznych

- Przed rozpoczęciem jazdy należy sprawdzić, czy sposób podłączenia jest właściwy oraz skontrolować podłączenia instalacji elektrycznej układów sygnalizacyjno-oświetleniowych.
- Należy pamiętać o podniesieniu podbieracza i zabezpieczeniu go przed opadnięciem.
- Na tylnej ścianie prasy należy umieścić trójkątną tablicę wyróżniającą pojazd wolno poruszający się oraz tablicę z lampami zespolonymi i światłami odblaskowymi (jeśli prasa nie jest w nie wyposażona, a te na wyposażeniu ciągnika nie są widoczne)¹.
- Przed ruszeniem należy każdorazowo upewnić się, czy w pobliżu ciągnika i prasy nie znajdują się niewidoczne z miejsca operatora osoby, szczególnie dzieci.
- Jadąc po drodze publicznej, należy stosować się do przepisów ruchu drogowego i przepisów transportowych.
- W przypadku prasy kostkującej przy przejazdach transportowych należy zawsze przestawić ją w położenie transportowe.
- W przypadku wyposażenia prasy kostkującej w prowadnicę tylną (podajnik), w czasie jazdy powinna się ona znajdować w położeniu transportowym (po przestawieniu za pomocą łańcucha i łącznika hakowego).
- Kierujący ciągnikiem rolniczym jest obowiązany zjechać jak najbardziej na prawo w celu ułatwienia wyprzedzania innym pojazdom².

Praca z wałem przegubowo-teleskopowym

- Prasa może być podłączona do ciągnika tylko przy użyciu właściwie dobranego wału przegubowo-teleskopowego wyposażonego w osłony zabezpieczone przed obracaniem się za pomocą łańcuszków.

- Wał przegubowo-teleskopowy można dołączać i odłączać tylko przy wyłączonym WOM i wyłączonym silniku ciągnika oraz wyjętym ze stacyjki kluczyku oraz zaciągniętym hamulcu postojowym.
- Po zamontowaniu wału należy:
  - sprawdzić, czy jest właściwie osadzony. W tym celu trzeba spróbować ściągnąć go z wału odbioru mocy (WOM) ciągnika i wału przejęcia mocy (WPM) maszyny;
  - przyczepić łańcuszki zabezpieczające przed obracaniem się osłony do nieruchomej części ciągnika (np. do osłony daszkowej) i nieruchomej części prasy;
  - przestrzegać przepisowej długości teleskopowania, czyli zachodzenia na siebie połówek wału przegubowo-teleskopowego w położeniu roboczym.
- Przed włączeniem wału odbioru mocy należy upewnić się, czy:
  - wybrana prędkość obrotowa wału odbioru mocy ciągnika odpowiada dopuszczalnej prędkości obrotowej prasy. Zabrania się przeciążania wału i maszyny oraz gwałtownego załączania sprzęgła;
  - kierunek obrotów WOM jest właściwy;
  - nikt nie znajduje się w strefie pracy wału przegubowo-teleskopowego.
- **Wzbronione jest przechodzenie nad wałem i pod wałem, a także stawanie na nim.**
- **Należy pamiętać o nasmarowaniu poszczególnych części wału zgodnie z instrukcją znajdującą się na osłonie.**
- Aby nie uszkodzić osłony wału przegubowo-teleskopowego podczas pracy, nie należy wykonywać ostrych skrętów ciągnikiem.

Praca maszyną – zbiór słomy, siana oraz wyładunek

- Prasę można uruchomić, gdy wszystkie osłony znajdują się na właściwym miejscu i są kompletne oraz nieuszkodzone.
- Sznurek i siatkę zakłada się po wyłączeniu napędu i silnika ciągnika oraz wyjęciu kluczyka ze stacyjki.
- Należy zachować szczególną ostrożność, kiedy w pobliżu znajdują się osoby postronne lub zwierzęta, szczególnie podczas wyładunku bel na nierównym terenie.

- W przypadku prasy kostkującej wyposażonej w prowadnicę tylną, za pomocą której kostki słomy są przesuwane bezpośrednio na przyczepę:
  - powinien być zamontowany tylny dyszel przy prasie,
  - należy zwrócić uwagę na to, aby prowadnica swobodnie wisała na łańcuchu (nie powinna się opierać o przednią burtę przyczepy), gdyż w takim przypadku w czasie jazdy na zakrętach może dojść do uszkodzenia przyczepy.

Usuwanie zapchania podbieracza i układu tnącego

- **Przed usuwaniem zapchania prasy należy zatrzymać zestaw, wyłączyć silnik ciągnika, wyjąć kluczyk ze stacyjki i zaciągnąć hamulec.**
- Do usuwania zapchanego pokosu można wykorzystać specjalne grabie, które należy wykonać we własnym zakresie, według zaleceń producenta.

Demontaż i montaż noży tnących oraz ich ostrzenie

- Do demontażu i montażu noży tnących należy używać rękawic ochronnych przed skaleczeniem, a do ich ostrzenia dodatkowo okularów ochronnych.

Regulacje i konserwacja oraz naprawy

- Usuwanie pozostałości słomy, siana, czyszczenie – może być wykonywane jedynie przy wyłączonym napędzie prasy, unieruchomionym silniku ciągnika i wyjętym ze stacyjki kluczyku.
- Po podniesieniu prasy przy użyciu podnośnika należy zabezpieczyć ją mocną podporą.
- Tylną klapę prasy belującej uniesioną na siłowniach należy zabezpieczyć mechaniczną blokadą.

Ochrona przeciwpożarowa

- Na wyposażeniu maszyny podczas jej eksploatacji powinna znajdować się atestowana gaśnica (proszkowa lub wodna) – zgodnie z instrukcją obsługi.
- W przypadku pożaru należy niezwłocznie wyładować belę, odjechać ciągnikiem tak, żeby prasę

ustawić pod wiatr, aby ogień nie przeniósł się na ciągnik. O ile to możliwe, odłączyć maszynę i odjechać ciągnikiem.

- Do gaszenia można użyć także wody. Starać się ugasić pożar w zarodku przy użyciu posiadanego sprzętu.
- Przed rozpoczęciem żniw należy zapoznać się z instrukcją korzystania z gaśnic.

Dobre praktyki

- Dobrą praktyką jest, żeby rolnik:
  - pamiętał o apteczce pierwszej pomocy, która powinna znajdować się w ciągniku,
  - miał przy sobie telefon komórkowy, który pozwoli na szybkie wezwanie pomocy w razie nagłej potrzeby.
  - robił przerwy w pracy, by zregenerować swoje siły,
  - nie zapominał o piciu płynów bogatych w sole mineralne, zwłaszcza podczas upałów.

Nie wolno!

- **Uruchamiać maszyny dzieciom, osobom nietrzeźwym lub po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu.**
- **Przebywać w pobliżu otwieranej lub otwartej i niezabezpieczonej klapy komory prasującej prasy belującej.**
- **Usuwać zapchania podbieracza lub urządzenia tnącego w trakcie pracy prasy.**
- **Wchodzić na prasę, która jest w ruchu, gdy silnik ciągnika jest włączony, a kluczyk jest w stacyjce.**
- **Przewozić na prasie osób i zwierząt, ani transportować jakichkolwiek materiałów.**

Szczególne okoliczności

- W związku z prasowaniem słomy czy siana wykonywane są prace związane z transportem bel lub kostek. Warto więc przeczytać kartę pt. „Prace transportowe”.

¹ § 52 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2013, poz. 951);

² art. 24 ust. 6 ustawy prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012, poz. 1137).